

Otázka: Východní Asie – Japonsko a země korejského poloostrova

Předmět: Zeměpis

Přidal(a): Rose

Vymezení oblasti:

- Japonsko, Korea, část Ruska a Číny, Mongolsko, Tchajwan
- subregion asijského kontinentu

Přírodní podmínky

- Východní, přímořská část
 - J = subtrop
 - S = mírný pás
- J+V silně ovlivněno **monzuny** = pravidelné větry, které se v průběhu roku mění →
Vznik= nestejně rychlé ohřívání pevniny a oceánu
- **Letní monzun**
 - Pevnina se ohřívá rychleji, než oceán – vzniká tlaková níže, která dále nasává vlhkost u oceánu = přitahuje déšť
 - důležité pro tamější obyvatelstvo – pro zemědělství- intenzivní pěstování rýže je na LM zcela závislé.
 - díky LM sklizeň rýže několikrát ročně
 - vysoká koncentrace obyvatel
- **Zimní monzun**
 - v zimě vane vítr druhým směrem (protože oceán stále teplý, pevnina vychladá) ⇒ srážky se odnáší směrem k o ⇒ sucho na pevnině
 - neplatí pro ostrovní oblasti

Litosférické desky - vznik ostrovů

- podsouvání Indické desky pod Euroasijskou tektonickou desku- subdukce
- **Ohnivý prstenec**
 - Pacific ring of fire
 - Pásmo okolo Tichého oceánu, pacifické LD
 - Častý výskyt vulkanické činnosti a zemětřesení
 - Celková délka 40k km
 - 452 sopek
 - 75% všech zemětřesení na planetě - důvod je kontinentální drift (tření desek o sebe)

Biomy

- Pobřeží - J subtrop/ S mírný
- J Čína - tropy

Hory vnitrozemí

- Himaláje
- Kumlin Šan
- Ťan Šan

Pouště

- Taklamakan
- Gobi (jedna z nejsušších a největších pouští světa)

JAPONSKO

- Tokio
- Konstituční monarchie ⇒ císař, má ale pouze reprezentativní účel ⇒ hlavní slovo má parlament
- 5x větší než ČR
- 12x více lidí, než v ČR

Přírodní podmínky

- Ostrovní stát na východním okraji asijského kontinentu
- Ostrovy tvoří oblouk dlouhý 2500 km
- Více než 5000 ostrovů
- Rozlohou významné – Honšú, Hokkaidó, Kjúšú, Sikoku
- Téměř všechny ostrovy sopečného původu, velmi hornaté
- nejvyšší hora: Fudži (3776 m m.)
- **subdukce litosférických desek - Ohnivý prstenec** – pásma okolo Tichého oceánu, které je charakteristické výskytem vulkanické činnosti a zemětřesením (v minulosti až 80% vůbec)
- V roce 2004 se na západním okraji Pacifické desky díky kontaktu s Australskou deskou vytvořila vlna tsunami

Klima

- léto + podzim – silné deště a tajfuny
 - ZIMNÍ VANE Z PEVNINY, LETNÍ OD OCEÁNU
- Japonské klima je ovlivňováno mořem:
 - zimy bývají méně chladné a suché. Sněhové srážky převážně na západním pobřeží a na severu země.
 - Na jihu země panují velmi teplá léta.

Historie

- izolovaná země do pol. 19. stol- bez cizinců pod přísnou podmínkou
- císař Mucuhito (MEIDŽI)→ otevření se světu→reformy
 - reformy
 - otevírání se „Západu“
 - modernizace, přiblížení se západu
 - převzaty „západní“ právní řád, vládní systém, průmysl, ústava, práva, školství
 - tvorba či inovace s pomocí „západních“ odborníků
 - → rychlá modernizace!
- **2. sv. válka**
 - **na straně poražených- spojenecká smlouva s nacistickým Německem**
 - Japonsko zaútočilo na Havaj -nálet na americkou flotilu kotvící v **Pearl Harbor (Havaj)**
 - **→ americká odvěta- svržení atomové bomby na Nagasaki a Hirošimu - 1945**
 - japonsko bylo po válce oslabené, ale rychle se vzpamatovalo- finančně podporováno Amerikou→ japonsko šlo extrémně nahoru- dodnes asijskou velmocí-
 1. Asijským drakem

Obyvatelstvo

- jedna z nejhustěji zalidněných zemí světa
- japonština
- Hlavními náboženstvími Japonska jsou buddhismus a šintoismus.
- Mnoho Japonců se však nehlásí k žádnému z nich, ale praktikují obě náboženství zároveň. Šintoismus nemá žádného zakladatele ani posvátnou knihu a spočívá v uctívání přírody a bohů

Kultura

- Anime, manga, origami, kimono, gejša, sumo, judo, karate, suši, porcelán, kaligrafie, ikebana (umění aranžování květin)

Pojmy, které je dobré umět vysvětlit

- **aikido**- japonské bojové umění
- **bonsaj**- miniatury stromů pěstované v miskách
- **Fukušima**- japonská jaderná elektrárna- 2011 nejhorší jaderná havarie od černobilu
- **gejša**- ideální žena, která splní všechna mužova přání- není prostitutka. Je krásná, chytrá, vzdělaná, inteligentní, vtipná.
- **ikebana**- japonské umění aranžování květin
- **kaligrafie**- umění krasopisu
- **kamikaze**- sebevražedný útok
- **karate**- japonské bojové umění
- **katana**-druh japonského meče
- **kimono**- tradiční japonský oděv
- **ninja**- jedinec speciálně vycvičený pro špionážní účely. První zprávy o nindžích se objevují od 6. století
- **origami**- umění skládání různých motivů z papíru
- **sakura**- druh ovocného stromu. Má krásné růžové květy
- **samuraj**-bojovníci sloužící císaři nebo svému pánu
- **seppuku (harakiri vulg.)**- japonská rituální sebevražda- rozřezání břicha
- **sushi**- tradiční japonské jídlo
- **šógun**- správce
- **tsunami**- je jedna nebo série po sobě jdoucích obrovitých vln způsobených pohybem tektonických desek
- **zaibecu** - obrovské finanční a průmyslové korporace vlastněné dříve jap. šlechtou po 2. sv. v. rozpouštěny, později zformovány do současných společností → velké soukromé společnosti zahrnující finanční, výrobní i obchodní kapitál

Hospodářství:

- Světová velmoc- druhým státem (po USA) s největším hrubým domácím produktem.
- Kvalita a nejnovější technologie zajišťují výrobkům dobré jméno ve světě → vysoký export
- Jedná se hlavně o stroje, elektroniku, automobily a jejich zařízení, textil, nejrůznější hutnické zboží, lodě a chemikálie
- Od 2015 je J 3.největší výrobce aut – Toyota, Honda, Nissan, Mitsubishi, Mazda, Subaru
- Motorky – Yamaba, Suzuki, Kawasaki
- Pneumatiky – Bridgestone

- Elektronika – Sony, Canon, Panasonic, Nikon, Sharp, Olympus
- Rýže je základní složkou japonského jídelníčku→ Pěstuje se na více jak polovině orné půdy.
- O zbytek se dělí ovoce, cukrová třtina, čaj, zelenina (např. Wasabi).
- Ryby jsou pro Japonce hlavním zdrojem proteinů. Přibližně polovina ryb se loví na otevřeném moři-tuňák, sardinky, makrely, lososi a pstruzi

Cestovní ruch:

- Nejlepší cesta do Japonska je od jara až do počátku léta, měsíce březen, duben a květen jsou nejideálnější. Všechno kvete a vše kolem vás voní jarem.
- **Významná místa pro cestovní ruch:** Tokio,Fudži

KOREJSKÁ VÁLKA

- 23/7/1950 – 27/8/1953
- Jižní Korea (podporovaná USA + OSN) X KLDR -(podporovaná Sovětským svazem a Čínou)
- KLDR-**K**orejská **L**idově **D**emokratická **r**epublika

Historie

- 1910 – 1945 Korea (celek) okupována Japonskem
- 1945 ostrov rozdělen podle 38.rovnoběžky
- S – Rusko (SSSR) ⇒ komunismus
- J – USA ⇒ demokracie
- → napětí mezi oběma vládami a incidenty na spol. hranici se stupňovaly
- 23/7/1950 S (při podpoře SSSR, následně i Číny) napadl J (USA vyslalo 302k mužů na pomoc)
- Válka končí 28/8/1953 podepsáním míru ⇒ obnova hranice kolem 38.rovnoběžky + vytvoření ochranného pásma, které dělí S od J (250km dlouhé, km široké)

SROVNÁNÍ STÁTŮ KOREJSKÉHO POLOOSTROVA

- jeden z asijských poloostrovů
- rozkládají se 2 státy KLDK a Korea
- Poloostrov omývá ze Z- Žluté moře, J- Korejský průliv, V-Japonské moře.
- Jeho V část je hornatá, Z- pobřežní nížiny ,členitá oblast se spoustou ostrovů

SEVERNÍ KOREA (KLDK)

- město: Pchjongjang
- 23 milionů obyvatel
- diktatura- komunismus
- Kim Čong-un- status boha
- Na jihu vede podle 38. rovnoběžky hranice s Jižní Koreou – přísně hlídána
- vlastní 3. největší armádu světa a jaderný program
- hospodářství v oblasti průmyslu a potravin je země zaostalá
- těží se nerostné suroviny (uhlí, ropa, ruda, měď)
- dováží se ropa, obilí, textil
- největšími obchodními partnery je Čína a Jižní Korea
- Cestovní ruch možný, ale pouze s průvodci- přísný dohled
- zakázán pohlavní styk s cizincem pod trestem smrti

JIŽNÍ KOREA

- hl. město: Soul
- 51 milionů obyvatel
- prezidentská republika s demokratickou formou vlády
- země zažila krizi, zaznamenala rapidní růst a zařadila se mezi **Asijské tygry** (země s rychlým hospodářským růstem(Hong Kong, Jižní Korea, Singapur, Tchaj-wan))

- průmysl Strojírenský (kia, hyundai), textilní (fila), elektrotechnika (samsung, LG)
- země bohatá na nerostné bohatství (Měď, Zlato, Uhlí, Železo)